

Optimering och selektivitet vid örtogräsbekämpning i vårsäd

Ingemar Gruvaeus, Hushållningssällskapet, Skara

Både i mera ogräsrika och i ogräsfattiga försök har kvarts till halv dos av Express, Ally Class och Ariane S räckt till för att nå önskad effekt på ogräsen. De lägsta doserna har då också sannolikt störst chans att bli de mest ekonomiskt lönsamma eller på kort sikt de minst kostsamma. Säkra skador på skörd har endast inträffat i ett fall av sex. Där gav dubbel dos Ally Class ca 10% skördesänkning i havre.

Bakgrund

Frågeställningen i dessa försök är dels vilka doser som behövs för att få tillräcklig och mest ekonomisk örtogräsbekämpning och dels om vi har risk för skördenedsättande behandlingsskador i vårkorn och havre. Serierna kan ses som ett komplement till den preparatprovning som sker i de ordinarie försöken med behandling av örtogräs i vårsäd. Där är målet att se skillnader i effekt i ogräsrika bestånd medan målet i dessa serier är att se på ekonomi i behandling i mera normala fält med liten till medelstor ogräsförekomst. Projektet betalas av medel från SLF, Stiftelsen Lantbruksforskning.

Plan

Tre olika vanliga preparat har testats i doserna kvarts, halv, normal och dubbel dos. Preparaten Express 50 T, Ally Class samt Ariane S valdes för att representera olika preparattyper och normaldos var för resp. preparat 1,5 tablett, 40 g och 2 l per ha. Tre försök har utförts i vardera korn och havre. Försöken har utförts utspritt i Mellansverige för att kunna få olika klimatiska betingelser. Serien kommer att fortsätta nästa år.

Resultat vårkorn

Ogräsmängden i de tre försöken har varierat från i stort ogräsfritt i ett försök till måttlig resp. relativt riklig i de två andra. Effekten av bekämpning har varit ca 75-85% ogräseffekt redan vid kvarts dos och ca 85-90% effekt vid halv dos. Det antas att ca 80 % effekt på ogräsvikt är fullt tillräckligt ur fröspridningssynpunkt. Det har heller inte förekommit några säkra skördeskillnader annat än mellan obehandlat och behandlade led. Inga behandlingsskador med påverkan på skörden har uppträtt ens vid dubbel dos.

Ur ekonomisk synpunkt torde följaktligen de lägsta doserna kvarts till halv dos haft störst chans att lämna ett bidrag till kostnaden för körning.

Resultat havre

Ogräsmängden i alla tre försöken har varit låg. Vi har därmed inte heller här fått någon säker skillnad mellan behandlingsleden beträffande skörd. Ett undantag finns dock på Helleberg i R-län där okulär besiktning av grödan efter behandling visade kraftig gul-färgning av Express + vätningsmedel och etsnings-skador av Ally Class. Den dubbla dosen Ally Class gav här en säker skördesänkning om 10%. I övrigt fanns inga säkra skillnader utan istället en tendens till skördeökning som kan ha berott på en något bättre stråstyrka i de behandlade leden. Som helhet har det inte förekommit några säkra skördeskillnader i försöksserien.

Även i havren har kvarts till halv dos och det billigaste preparatet Express haft störst sannolikhet att ge den bästa ekonomin om man velat försäkra sig mot större oväntade ogräsproblem.

Plan L5-406. Optimering och selektivitet vid ogräsbekämpning i vårkorn 2003
Tre försök, skörd och skördeförändringar kg/ha.

Försöksled	Kumla, Märsta ABC-län Skörd och förändring	Klostergården Vreta Kloster E-län Skörd och förändring	Kampetorp, Grästorp R-län Skörd och förändring	Medeltal 3 försök Skörd och förändring
Obehandlat	3559	5540	6133	5077
Express 50 T* 1/4 dos 0,375 tabl.	-27	+170	+388	+177
Express 50 T * 1/2 dos 0,75 tabl.	-57	+189	+343	+158
Express 50 T* 1/1 dos 1,5 tabl.	-13	+239	+478	+235
Express 50 T* 2/1 dos 3,0 tabl.	-2	+224	+354	+192
Ally Class 1/4 dos 10 g	-26	+258	+413	+215
Ally Class 1/2 dos 20 g	-65	+32	+389	+119
Ally Class 1/1 dos 40 g	-26	+366	+371	+237
Ally Class 2/1 dos 80 g	+59	+258	+518	+278
Ariane S 1/4 dos 0,5 l	+32	+251	+206	+163
Ariane S 1/2 dos 1,0 l	+68	+180	+391	+213
Ariane S 1/1 dos 2,0 l	-21	+392	+374	+248
Ariane S 2/1 dos 4,0 l	-131	+150	+262	+94
* + 0,1 l vätningsmedel				
CV%	4,4	3,8	3,1	
Behandling	4/6	2/6	28/5	

Plan L5-406. Optimering och selektivitet vid ogräsbekämpning i vårkorn 2003
Ogräseffekter. Kvarvarande örtogräs vikt, relativa tal.

Försöksled	Kumla, Märsta ABC-län Örtogräs totalt Rel. tal	Klostergården Vreta Kloster E-län Örtogräs totalt Rel. tal	Kampetorp, Grästorp R-län Örtogräs totalt Rel. tal	Medeltal 3 försök Örtogräs totalt g/m ²
Obehandlat	100	100	100	100
Express 50 T* 1/4 dos 0,375 tabl.	33	30	11	20
Express 50 T * 1/2 dos 0,75 tabl.	17	22	5	13
Express 50 T* 1/1 dos 1,5 tabl.	17	16	3	8
Express 50 T* 2/1 dos 3,0 tabl.	17	6	1	3
Ally Class 1/4 dos 10 g	17	25	22	23
Ally Class 1/2 dos 20 g	0	23	13	17
Ally Class 1/1 dos 40 g	0	2	11	7
Ally Class 2/1 dos 80 g	0	2	8	6
Ariane S 1/4 dos 0,5 l	50	13	19	17
Ariane S 1/2 dos 1,0 l	17	3	11	8
Ariane S 1/1 dos 2,0 l	0	1	5	3
Ariane S 2/1 dos 4,0 l	0	0	0	0
Örtogräs totalvikt g/m ²	6	289	376	224

Ogräs

Plan L5-407. Optimering och selektivitet vid ogräsbekämpning i havre 2003
Tre försök, skörd och skördeförändringar kg/ha.

Försöksled	Helleberg, Vara R-län Skörd och förändring	Törsjö, Örebro T-län Skörd och förändring	Brunnby gård Västerås U-län Skörd och förändring	Medeltal 3 försök Skörd och förändring
Obehandlat	6073	7087	5659	6273
Express 50 T* 1/4 dos 0,375 tabl.	+151	+4	+83	+79
Express 50 T * 1/2 dos 0,75 tabl.	+242	+246	+53	+180
Express 50 T* 1/1 dos 1,5 tabl.	+303	+76	+111	+163
Express 50 T* 2/1 dos 3,0 tabl.	-89	-24	+128	+5
Ally Class 1/4 dos 10 g	+214	+156	+29	+133
Ally Class 1/2 dos 20 g	+152	-47	+233	+113
Ally Class 1/1 dos 40 g	+71	+73	+101	+82
Ally Class 2/1 dos 80 g	-612	+35	-20	-199
Ariane S 1/4 dos 0,5 l	0	+288	+66	+118
Ariane S 1/2 dos 1,0 l	+127	+147	+130	+135
Ariane S 1/1 dos 2,0 l	-80	+147	+93	+53
Ariane S 2/1 dos 4,0 l	-163	-37	+3	-66
* + 0,1 l vätningsmedel				
CV%	4,2	2,6	3,0	
Behandling	28/5	23/5	4/6	

Plan L5-407. Optimering och selektivitet vid ogräsbekämpning i havre 2003
Ogräseffekter. Kvarvarande örtogräs vikt, relativa tal.

Försöksled	Helleberg, Vara R-län Örtogräs totalt Rel. tal	Törsjö, Örebro T-län Örtogräs totalt Rel. tal	Brunnby gård Västerås U-län Örtogräs totalt Rel. tal	Medeltal 3 försök Örtogräs totalt g/m ²
Obehandlat	100	100	100	100
Express 50 T* 1/4 dos 0,375 tabl.	33	38	52	42
Express 50 T * 1/2 dos 0,75 tabl.	20	31	20	27
Express 50 T* 1/1 dos 1,5 tabl.	7	24	9	18
Express 50 T* 2/1 dos 3,0 tabl.	13	15	4	12
Ally Class 1/4 dos 10 g	47	11	35	20
Ally Class 1/2 dos 20 g	13	13	35	19
Ally Class 1/1 dos 40 g	7	5	11	6
Ally Class 2/1 dos 80 g	0	3	4	3
Ariane S 1/4 dos 0,5 l	20	16	17	17
Ariane S 1/2 dos 1,0 l	33	14	9	14
Ariane S 1/1 dos 2,0 l	7	3	7	4
Ariane S 2/1 dos 4,0 l	6,6667	0	4	2
Obehandlat örtogräs totalvikt g/m²	15	110	46	57

